

Izhaja:

10. in 25. vsakega
mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.
Razpošilja se v tiskarni.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto VI.

V Celoveu 10. junija 1887.

Št. 11.

Šuklje, Klun, Ghon, Hock, dr. Ferjančič in dr. Vitezič.

I.

Že smo omenili, da so slovenski gospodje poslanci v državnem zboru izvrstno govorili in vesoljnemu svetu odkritosrčno kazali, kako se nam Slovencem v resnici godi. Govor gosp. dr. Gregorca, žalibog da le okrajšan, smo č. gg. bralcem podali v poslednji številki. Znaprej prinašamo teh slavnih govorov žalibog le tiste odlomke, ki se tičejo naših šol in našega jezika na Koroškem.

Gosp. poslanec Šuklje je 9. maja govoril to-le: Gospoda moja! Šolske postave z dne 14. maja 1869 ne morete dosti prehvaliti. V §. 1. te postave pravite jako določno: ljudska šola naj razvija duševno delavnost pri otroku. Prav je tako, gospoda moja, v ljudski šoli naj se otrok že uči misliti, in te svoje misli jasno in pravilno na znanje dajati. Ali res mislite, da bi bilo to mogoče na podlagi drugega kakor materinega jezika? Ali se Vam ne zdi velika ovira, če se prezgodaj prične s podukom tujega jezika? Ali se Vam ne zdi to jako velevažna poskušnja, ktero je povsod, kjer se je lotijo, treba plačati s tim, da se mladina duševno zanemarja? (Prav res! na desni.)

Vendar stojte! Tu se mi je zopet bati, da se mi oglasi dr. Weitlof in z njim v zvezi morda tudi dr. Ausserer, rekoč: „Novoslovenščina je popolnoma različna od jezika, ki ga Slovenci poznajo, umejo in govoré!“ Prav tako trditi slišali smo nedavno tukaj in ta trditev je Vam tako grozna in čudna. Prepotoval sem vse kraje, koder Slovenci prebivajo, mnogo sem občeval s kmeti, velikokrat sem govoril javno pri slavnostih, skupščinah itd., toda nikdar nisem slišal, da bi bil kdo rekel, da me ni razumel, če tudi slovenski književni jezik prav tako dobro ali slabo govorim, kakor nemščino. Če pa dr. Ausserer misli, da med Nemci ni razlike med dijalektom in književnim jezikom, ali če nas s to razliko dražiti, ali smešiti hoče, jako se moti. Razlika med dijalektom in književnim jezikom je v nemščini še zdatno večja, kakor pri nas. Da se bote o tem prepričali, povedal bom dr. Weitlofu, ki se prav posebno za Kočevje in Kočevanje zanima, mično dogodbico, ktero sem ondi doživel. Bilo je leta 1875 in v Novem mestu smo imeli porotno obravnavo pri sodnji, pri kateri je bila za pričo tudi Kočevarica, ki ni umela ne slovenskega ne nemškega književnega jezika. Jako gladko jej je tekel v Ko-

čevskem dijalektu jezik, ko je jela predsedniku na vprašanja odgovarjati. Mi smo poslušali dobro in pazljivo, ter smo se jeli spogledavati, kajti nihče, kolikor nas je bilo, ni je niti besedice razumel. Predsednik je vprašanja ponovil — toda ni nič opravil. Gospoda moja, sam ne vem, kaj bi bil sodni dvor storil, če bi ne bilo med porotniki slušajno moža, ki je svoje dni po Kočevskem veliko s konji barantal. Ta je vstal in se je ponudil za tolmača, rekoč: Priča to in to pravi.

Recimo, da bi bil dr. Weitlof ali pa dr. Ausserer pri tej obravnavi prihujoč. Zdi se mi, da bi se mu bilo prav tako slabo godilo, kakor meni. Ali bi bilo tu opravičeno trditi, da je nova književna nemščina od ljudske govorice tolikanj različna, da je narod niti ne razume? Vidite, s tako logiko nas hočete vgnati! (Prav dobro! na desni.) Sploh se pa čudim, da mož, kakor je dr. Weitlof, ki že toliko let sedi v deželnem šolskem совету dolnje avstrijskem, ne pozná glavnega načela elementarne podlage vsake pedagogike. (Veselost na desni.) Ali mu res ni znano, da ima naravno ljudska šola nalogo, narod s književnim jezikom soznaiti? (Prav res! na desni.) Jako sloveč nemšk pedagog, ktereга zdatno bolj cenim, kakor dr. Weitlofa (veselost na desni) — Karol Kehr je ta mož — ta elementarna načela v kratkih, kakor v kamen vsekanih besedah izraža rekoč: „Pridobiti književni jezik je in mora biti glavno načelo, glavni cilj in konec jezikovnega uka. Književni jezik si mora toraj tudi mladina še le pridobiti.“ Bodite toraj, gospoda moja, tudi zadosti poštenjaki, ter dajte besedam tega nemškega veljavnega moža tudi pri nas in v naših razmerah veljavo!

Lahko bi še več govoril o ljudski šoli. Lahko bi pokazal, da je vse šolstvo po pokrajinah, koder bivajo Slovenci, sedaj v velikem nasprotju z veljavno ljudsko šolsko postavo kakor tudi z ustavno pravico. Trebal bi samo prosto, neolepšano naslikati razmere na Štajerskem, v Trstu in Istri, popisati bi vam moral samo ono barbarstvo — drugega izraza ne najdem — s katerim se ponemčuje po Koroških ljudskih šolah, in mislim, da bi bil naš uspeh popolen. (Poslanec Ghon: To vendar ni res, da vlada barbarstvo!)

Gospod Ghon mi je segel v besedo, mene sicer tako poseganje v besedo tako malo moti, kakor gospoda poslanca Weitlofa, če bi se morda gospodu Ghonu ali kakemu drugemu koroškemu poslancu zljubilo klicati me na odgovor, ker se kot kranjski poslanec potegujem za uboge Vindišarje na Koroškem. Opomnil bi ga besede, ktere se niso spregovorile z naše strani, ktere so se pa pred

nekaterimi tedni čule v tirolskem Meranu, besede, ki so vredne, da si jih vsakdo utisne v srce. Glasé se: „Kdor ima čut za svojo narodnost, mora jo tudi imeti za one, ki so v nevarnosti, da bi svoje narodnosti ne zgubili.“ (Dobro! Dobro! na levi.)

Tega, gospoda moja, ni noben izmed nas izustil, ampak mož na onej (levej) strani, katerega vsi spoštujete in imenujete svojega vodjo. To je poslanec dr. Herbst.

Govoril je gosp. Šuklje o slovenskih razmerah na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem in svoj govor končal tako-le: Kot zastopnik slovenskega naroda imam do ekscelence ministra prav kratko besedico spregovoriti. Malo nás je, malo nas spoštujete, pač pa dostikrat in pogosto zaničujejo. Vendar pa Slovenci izvršujemo jako imenitno nalogo v avstrijski državi. Mi smo, ki stojimo na braniku južnih mej, mi smo, ki stražimo ob Adriji in ob Soči, in gospôda moja, jes mislim, da mora vsakega avstrijskega državnika, torej tudi tega, ki ima naučno ministerstvo v rokah, voditi v prve vrste velika državniška misel. Vsak avstrijski državnik moral bi, pravim, Slovence na jugu države podpirati in braniti, kakor se goji gozd, ki ovira preteče plazove. S tem končam. (Živahna pohvala na desni. — Govorniku čestitajo.)

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Zahvalnica; — hujskanje.) Nemško-liberalni časniki so občinski odbor v Beljaci zvezde povzdigovali in kovali. Zakaj da pa? Beljak popred maršira kardelju prenapetih Samonemcev in nemčurjev. Občinske odbore drugih mest, ki niso trobili v njih rog, so pa obirali in zasmehovali. Slava Beljaškega odbora menda občinskih očetov Celovškega mesta ni pustila mirno spati. Gg. Šmerling, dr. Unger, dr. Plener in knez Karlos Auersperg so v gosposkej zbornici pobijali dr. Pražakov ukaz, naj se pri višji sodnji v Pragi in Brnu piše razsodba češki, ako je bila sodba prve sodnje češka. Nekteri gospodje se menda bojijo, da bi tak ukaz ne prišel tudi za slovenske dežele. V seji 24. maja je gosp. odbornik dr. Traun v našem občinskem odboru stavil predlog, naj občinski odbor zgorej imenovanim gospodom pošlje zahvalnico. Občinski odbor je predlog potrdil in zahvalnico podpisal. — Z zgorej imenovanimi gospodi je proti ministerstvu v gosposkej zbornici tudi glasoval Meljski opat, P. Aleksander Karl, znan liberaljec. Tudi temu je naš občinski odbor sklenil in odposlal zaupnico. Seveda sedaj nemško-liberalni časniki našemu občinskemu odboru kadijo in ga hvalisajo. „Freie Stimmen“ to sporočajo in pristavljajo: Naj iz tega djanja našega mestnega odbora naš gosp. knezoškof dr. Jožef Kahn spoznajo, da se je tudi naš mestni odbor odločno in enoglasno postavil na narodno stran našega (nemškega) ljudstva in da tudi knezoškof ne bojo odlašali, nekterim hujskačem (seveda slovenskim duhovnikom) nasproti stopiti. — Ali to niso predrzne, nesramne besede? Ali nemško-liberalni časnikarji mar mislijo, da se bojo naši cerkveni dostojanstveniki dali v kozji rog vgnati? Katoliški škofje niso občinski odborniki!

Iz Žabnice. (Novi zvonovi.) „Mir“ je v št. 8. poročal, da se bodo 22. maja v Žabnicah novi zvonovi blagoslavliali. Zdaj pa poročam, da se je to tudi dogodilo in sicer tako slovesno, da se bo te slovesnosti vsak, kdor se je je vdeleževal, spominjal svoje žive dni.

Imeli smo zvonove nad 100 let, ki se pa prav nič niso vjemali v lepo vbranam soglasji. Jeseni počí srednji zvon, ki je bil vlit 1766 v Beljaci in je s počenim glasom še bolj motil zvonjenje; pa po zimi ni zdravila za zvonove. Ko se je po kalendaru jela bližati spomlad, naprosili smo najbolj zvedenega lekarja za bolno zvonovje, dvorskega zvonarja Alb. Samasso, naj pride ogledat zvonove in zvonik in potem naj nasvetuje gotovo zdravilo. Prišel je in nasvetoval: stare zvonove preč; treba je nove zvonove viliti v bolj primernih težnih razmerah. Nasvet smo potrdili pa zavoljo drobiža, ki ga je za nove zvonove kajsi treba, smo morali poprej poklukati pri farmanih. Ker so se ti precej pokazali darovoljne in nas je še patron zdatno podpiral, odločili smo se, napraviti novo zvonovje, to je tri nove zvonove, v skupnej teži 2357,5 klg. v D-mol akordu vbrane. Vlili so v slovečej zvonarni g. Alberta Samasse v Ljubljani in tako okusno napravljeni, tako milo vbrani, da v resnici pojejo čast Bogu in umetniku; v glasovih pa še strokovnjak ni mogel zaslediti najmanjše napake. 19. aprila smo oddali stare zvonove železnici, da jih prepelje v Ljubljano; 19. maja smo dobili že nove nazaj. Sami mil. knezoškof so se potrudili priti k nam blagoslovit nove zvonove. Prišli so v saboto večer 21. majnika, ko je hudo vreme najhujše besnovalo in nam snega nakidalo do 20 cm. Še na večer so se podali v cerkev k večernicam in so farmane pozdravili s kratkim nagovorom. Rekli so, da bi jih slovenski pozdravili in se zategadel učijo slovenski, pa do sedaj se še niso toliko naučili, da bi mogli slovenski govoriti. Drugo jutro se je nebo sicer razvedrilo, pa snega je ležalo po dolini za pad debelo. Sneg pa kanalčanov ni odstrašil, zbrali so se k tej slovesnosti iz cele doline. Ljudstvo po dolini je jezikovno mešano, Slovenci in Nemci; zatorej se je pri slovesnosti pridigalo slovenski in nemški, slovenski so govorili g. kaplan France Treiber pred blagoslovljenjem, premil. gosp. knezoškof pa nemški po dovršenem blagoslovu. Ljudstvo pa, ki ga je bilo vse polno na pokopališču, kjer so bili zvonovi pripravljeni, je vstrajno gledalo zanimive obrede, po katerih se blagoslavlja zvonovi. Po petej zahvalnej pesmi so se zvonovi spravljali v zvonik. Vse je bilo radovedno, kako bodo peli. Ko se knezoškof odpelje ob 1/4 iz Žabnic proti Naborjetu, kjer so 23. majnika sv. birmo delili, zapeli so prvič tako ljubo, milo in zbrano, da so vsem, ki so jih slišali, zalesketale svitle solze v očeh. Naj bi dolgo dolgo peli Bogu na čest in ljudi vnmali k lepej pobožnosti. Sloveča zvonarna gosp. Albert Samassa naj vlije še mnogo, mnogo enako vbranih zvonov. (L. F.)

Izpod Dobrača. (Papeževa zlata meša; slovenski oklici; — Nemci imajo nas radi.) Sv. Oče papež Leo XIII. obhajajo letos zlato mešo. Katoličani celega sveta jim bojo podarili vsak po svojej prostej volji — dobrovoljne darove. Sv. Oče bojo za te darove svojo zlato

mešo za vse darovalce darovali, denar pa bojo razdelili med misijonarje in uboge cerkve. Seveda to ni po volji judovskih časnikov. Zatorej grdo ropotajo in razsajajo. Naj bi ljudje rajši dajali nemškemu šulferajnu, kakemu nemško-liberalnemu stradanemu časniku, nemškemu pevcem in turnarjem ali nemškemu narodu, ki naše dni toliko trpi! Slovenci! kaj pravite k temu? Koga boste poslušali? Pokažite svojim zapeljivcem figo! — V „Celovčanki“ dne 21. maja sem bral slovenski razglas c. k. deželne sodnije v Celovcu. Ta razglas se tiče „posojilnice v Slovenjem Plajberzi“. In ta slovenski razglas stoji na prvem mestu pred nemškim. Joj mene! Ali le ne bode kakega prenapetega Nemca ali nemčurja od same jeze skorej konec? Pa žalosti in britkosti še ni konec: Sliši se celo to, da je menda od zgorej prišel ukaz, da se morajo znanprej vsi razglasiti, oklici, naznana itd., ki zadevajo nemško-slovenske okraje, tiskati v obeh deželnih jezikih. Skorej bi človek iz kože skočil. — Zdaj pa še to menjka, da se bojo v nemškem Beljaci pele slovanske pesmi. Študenti gojzdnarske šole v Križevcih na Hrvaškem so prišli na Koroško, da si ogledajo gojzdnarske naprave in lesotrne zavode. Bili so 18. majnika tudi v Beljaci v neke gostilni zbrani. Krčmar jim je odkazal posebno sobo. Veseli mladenči so peli hrvaške pesmi, si napivljali in „živio“ klicali. To je neke nemške gospode hudo razkačilo in razburilo, tako da so vstali in mladenčem na znanje dali, naj ne pojó več slovanskih pesmi. Dijaki, ko so videli, kako nemškeji gospodi hrvaška pesem jetra dere, so utihnili. Ali se mar tako vabijo tuji gostje v našo deželo?

Iz Tinjske okolice. (Postajica pri Kamenskem mostu.) V „Celovčanki“ smo brali, da se bode v Gradnici pri Žrelec med postajami Celovec in Grabštajn odprla nova postajica. Srčno nas bode veselilo, ako dobijo Slovenci tiste okolice to postajico (Haltestelle). Mi Slovenci tukajšne razdžane okolice pa nismo tako srečni. Ne vemo zakaj da ne! Med postajami od Celovca proti Beljaku in proti Pliberku je čudno velik razloček. Od Celovca do Beljaka je postaj devet, proti Pliberku pa so le tri, akoravno je od Celovca na obe strani 38 kilometrov dalje. Občinam: Tinje, Galicija, Rikarjaves in Škocijan so postaje daleč od rok. Te občine štejejo 886 hiš in blizu 5000 prebivalcev. Tudi iz Rebrce, Železne Kaple, Bele, Jezerskega in Obirskega bi marsikomu postaja pri Kamenskem mostu bila veliko bolj priroci, kakor pa Sinčjaves. Zatorej je c. k. kupčijsko ministerstvo dne 30. novembra 1873 št. 29.530 tirjalo od upravnega sveta južne železnice, naj postajico pri Kamenskem mostu napravi. Tudi naš deželni zbor se je v 7. seji leta 1875 pečal s to zadevo in priporočal to postajico, — pa vse je bilo zastoj in ostalo pri starem. Zdaj, ko gre za postajico v Gradnici, bil bi ugodni čas, da dotične občine spet sprožijo to reč. Najbolje kaže, da dotične občine napravijo prošnjo, pa ne več na deželni zbor, ampak naravnost prošnjo na upravni svet (Verwaltungs-rath) južne železnice. Le trkajte, morebiti se vam vendar enkrat odpre!

Iz Beljaške okolice. (Blaški shod.) V Blačah imela je, kakor je bilo že objavljeno, na binokštni pondeljek naša podružnica ssv. Cirila in Me-

toda shod, ki se je kaj dobro obnesel. Velika čest za našo podružnico je, da so nas ta den počestili zastopniki iz Ljubljane, Zatične, Celovca in Velikoveca. Prvokrat smo imeli čest imeti v svojej sredini zastopano vodstvo glavne družbe po gospodih dr. Jož. Vošnjaku in Iv. Hribarju; mili sestri zatiška in celovška bili ste zastopani, prva po gosp. Plantanu, c. kr. notarju s soprogo, druga po gospodih Gr. Einšpielerju, Hutterju, Legatu s soprogo in Kočevarju. Iz Ljubljane počestili so nas razun imenovanih dveh gospodov še slavnoznani gospodje pevci: Příbil, Noll, Štamear in Pelan. Dnevni red se je lepo vršil. Gospod načelnik Wutti pozdravi prisrčno zbrano občinstvo, posebno pa prej imenovane gospode in gospé, potem pa v jako jedrnatem govoru razloži namen družbe ssv. Cirila in Metoda in dokazuje nujno potrebo te družbe. V dokaz, kako nespametno so urejene sedanje šole, v katerih se le nemški podučuje, navedel je sledečo prigodbico: „Videl sem“, je rekel, „deklico, ki je že štiri leta v šoli hodila, ko je za kazen, ker je bila v šoli nemirna, morala pisati 40 bart nemški stavek: „in der Schule muss ich zuhören“. Vprašam deklico, kaj pa pomeni ta stavek; ona mi pa sramežljivo odgovori: „ne vem, ker ne zastopim“. Bi li ne bilo pametnejše, nadaljeval je govornik, da bi bila deklica pisala omenjeni stavek 20 bart slovenski in 20 bart nemški?“ Med drugim navaja Wutti, da je laž, ako se piše in govori, da koroški Slovenci ne marajo slovenskih šol; kajti ravno nasprotno dokazujejo prošnje in peticije, ki se že od l. 1878 vedno in vedno ponavljajo. Omenil je, da koroški Slovenci in sploh Slovenci niso sovražniki nemškemu jeziku; oni le hočejo, da se, kar je edino pravo, otroci najprej v matrnem jeziku izurijo, in še le na podlagi materinščine se nemščina uči, kajti otroka v drugem jeziku podučevati, preden je v matrnem izurjen, je toliko, pravi Komensky, kakor otroka jezdititi učiti, prej ko hoditi zna. — Za gospodom Wuttijem govoril je gosp. dr. Jož. Vošnjak, da pozdravi člane naše podružnice v imenu glavne družbe, ki je na to svojo hčerko jako ponosna; v nadaljnjem jako izvrstnem govoru pojasnuje gosp. doktor pravice in zgodovino slovenskih kmetov na Koroškem in omenja vmeščevanja koroških knezov na Gosposvetskem polju. Govor so vsi jako pazljivo poslušali in odobravanje in živio-klici so bili dokaz, da je gosp. doktor koroškim Slovincem prav iz srca govoril. Tudi govor gospoda župnika Knafliča bil je jako poučljiv. Deklamacije dveh kmetjskih deklet in dveh kmetjskih fantov so se vsem jako dopadle in vsem štirim podaril je gosp. dr. Vošnjak po en iztis lepe knjige „Zvonček“ v spomin in priznanje. — Mnogo smeha povzročil je jako šaljivi govor g. Wuhererja. Govorniku v posebno čest je, da so si celo gospodje iz Ljubljane mnogo njegovih šal zapisali. Pri zadnji točki govoril je gospod Hutter iz Celovca in poklonil našej podružnici ves denar, ki so mu ga farmani v Škofičah, ker jim je služil sveto mešo, darovali, in končal, naj bi bil ta od kmetjskih žuljev pridobljeni denar kakor molitev v blagor slavnej družbi ssv. Cirila in Metoda. — Mej posameznimi točkami pevali so slavni pevci iz Ljubljane prekrasne slovenske pesmi in nas z milodonečimi glasovi navduševali za dragi nam jezik matrne; pa tudi domači pevci so jako dobro peli. — Po do-

končanem dnevnem redu zaključil je gosp. načelnik shod in izvolil gosp. c. k. notarja Plantana, da vodi prosto zabavo, in gospod notar je to svojo nalogo izvrstno rešil. Vrstili so se izvrstni govori, napitnice in lepe pesmi, in v bratovski ljubezni čutili smo, da karavanke sicer ločijo Koroško in Kranjsko, a ne istih rodni bratov slovenskih. Pa tudi v gmotnem obziru imel je ta shod velik vspeh. Nabralo se je v prid družbe čez 30 goldinarjev in podružnica pridobila je precejšno število novih članov, med njimi čestitega gosp. Hrašoveca, c. k. okrajnega sodnika iz Špitala, ki je blagodušno za l. 1887 poslal 5 gld. Ljubljanski gospodje darovali so nam 50 iztisov že prej omenjene krasne knjige, ki je pred kratkim časom v Ljubljani na svitlo prišla z naslovom: „Zvončki“. Zbirka pesmi za slovensko mladino. Nabral Anton Brezovnik. Ako še omenim, da so se pismo spominjali našega shoda: č. g. Hrašovec v Špitalu; č. g. Julij pl. Kleinmayr, prof. v Gorici, in č. g. Jože Žičkar, vikar v Celji, opisal sem v kratkih potezih shod v Blačah, ki bode v zgodovini naše podružnice vedno jako imeniten ostal, v srečo koroških Slovencev pa negoval ljubezen do rodni nam bratov onkraj karavank.

Vsem, ki so pripomogli, da je bil letošnji binokostni pondeljek tako znamenit, posebno pa gospodom pevcem iz Ljubljane in vsem gospodom zastopnikom glavne družbe in podružnic, ki so tako daleč k nam prišli, bodi izražena prirska zahvala!

Iz Dvora. (Vinko Sevšak †.) Ravno smo bili v Lipi na god Jezusovega vnebohoda, o prvem žegnanju našem, prav veseli, kar se nam naznani tužna novica, da so duhovni sosed, blagi Vinko Sevšak umrli. Ni davno, kar so rajni Sevšak v imenu tudi prezgodaj umrlega učitelja Dvorskega Matevža Sobeja prav milo slovo jemali, od otrok, prijateljev, tovaršev in farmanov. Kdo bi bil mislil, da bodo morali tako hitro sami slovo vzeti od Dvorske fare, katero so, še le 32 let stari, komej 8 mesece pastirčevali, kakor priden, pošten učenik in zvest dušen pastir! Mislili smo mi duhovni sosedje in tudi vsi dvorski farmani so tako mislili in želeli, da bodo Sevšak prav dolgo med nami ostali, ker smo jih vsi prav radi imeli. Kdo bi ne bil rad imel to pohlevno dušo! — pohlevnega učenika na pridiznici in v spovednici itd. Skrivno bolni so že iz Črne prišli. V tej silno težavnej fari so 6 let pastirčevali, večidel skoraj vse sami opravljali, in hudo na pljučah zboleli. Niso se popolno ozdravili. Pljučna bolezen je naprej tlela, dokler jih je zamorila. Na sv. Valentina god smo mi sosedji še-le zapazili njih nevarni stan in opominjali jih, skrbno se varovati. Pa varuj se pri toliko opraviilih in pri silno velikem pomanjkanju duhovnih pomočnikov!* Že silno bolni, si niso prizanašali. O velikej noči so težavna opravila volno sami vse opravili do slednjega. Tudi bolnikov niso zapustili, timveč zvesto oskrbovali, mrliča v Dvoru kakor v Vrbi, od mraza drhtajoči, pokopavali. Akoravno so zavoljo slabosti altarja se loviti in držati morali, vendar so tudi še dar sv. meše opravljali, pa tudi sami sebe, slednje moči svoje, za svojo faro darovali, šolo obiskovali, posebno pa veliko jih spovedovali, tudi ptujih, ki se niso odgnati dali. Torej

* V 32 farah, 52 kuracijah, 111 kaplanijah in 16 drugih krajih vkup v 221 stacijah ni nobenega duhovnika!!

so jih farmani po pravici radi imeli in tudi mi duhovni sosedje smo jih spoštovali in ljubili. Od takih ljudi slovo jemati je težko — le za kratek čas, koliko težje pa slovo vzeti za vselej! Pa ne za vselej. Saj Sevšak še živi. Le truplo je mrtvo — ali njih duša še živi in skrbi in prosi za Dvorsko faro (kakor so oskrbnik dekanije na grobu govorili), da bi se kmalo spet, zapuščena čreda oskrbela z lastnim dušnim pastirjem! V treh letih so trije duhovniki to faro oskrbovali. Tako naglo se je spreminjalo! Sevšak počiva pri britofnem velikem križu zraven učitelja Sobeja, kateri ima lep spomenik iz vrezanega kamena. Lepo bi bilo, ako bi se postavil tudi gosp. Sevšaku enak spomenik. Naj lepši in boljši spomenik pa je živ spomin v molitvah. Tega spomina hvaležni farmani gotovo ne bodo pozabili, timveč goreče bodo prosili, naj bi pri Sevšaku se dopolnila Jezusova obljuba: „Jes hočem, da tam, kjer sem jes, tudi moj služabnik naj bo!“ (Jan. 17, 24.) Na zemlji v trpljenju, tam v večnem veselju! Naj se zgodi.

S Plešivca v Kotmarej vesi. (Slovenec nekaj.) Knjižica „Slovenci v zlati Pragi in slavnem Velegradu“, ki jo je „Mir“ priporočal, našla je pot tudi v naše kraje. Zaslužno pohvalo so jej pisale že spretnejša peresa kot je moje, samo toliko rečem: Kdor si jo omisli, ne bo mu tega žal. V tej knjižici gosp. pisatelj prav mično opisuje povod tega potovanja Slovencev v omenjene kraje, mesta, ki so jih potoma videli, n. pr. Dunaj, Brno, potem navdušeni sprejem od Čehov, bivanje v Pragi in na Velegradu pri grobu sv. Metoda. Koncem tudi govori, kako imajo Slovenci tudi zanaprej čestiti sv. brata. Med drugim svetuje, naj se zanetijo na predvečer godu ssv. Cirila in Metoda po gorah kresovi na čest apostolom slovanskim. Pri nas jih bomo 4. julija na predvečer njunega godu napravili, naj poskusijo tudi drugod! Delajmo tudi mi Koroški Slovenci, da opominjanje bučnega rodoljuba ne bo „glas vpijočega v puščavi“. Posebno marljivo pa podpirajmo „šolsko družbo ssv. Cirila in Metoda“. Vsak, kdor le hoče in količkanj premore, naj bo družnik ali vsaj podpornik. Deset krajcarjev na leto še vsakdo premore! Nikdar ne zanemarjajmo te družbe, ki je najtrdnjša jez, da se ubranimo nasilji brezvernega nemškega „šulferajna“, in si ohranimo milo našo Slovenščino!

Iz Skočidola. (Zahvala.) Že je več časa minulo, kar se je v naši fari duhovniška sprejemba pripetila. O tem pa našim prijateljem še nobeden ni naznanil. Zatorej se predrzmem jes, priprost kmet, od tega „Miru“ par vrstic izročiti. Naš obče spoštovani, čast. gosp. Janez Sumper so že 26 let oskrbovali našo faro. V teh dolgih letih so neštevilno veliko dobrot za naše dušne potrebe delili; nam pomagali hišo božjo in nov zvonik sezidati in dva nova zvonova oskrbeli, kar je stalo sila veliko denarja. K vsemu temu ni bilo treba najmenjše sile, ampak gospod so vedno prosili, srca farmanov mečili in dobrovoljno vse to poravnali. — Delj časa so pa bolehal, moči in udje so jih tako zapustili, da so nas le z velikim trudom z božjo službo oskrbovali. Slednji jim pa ni več mogoče bilo pastirstva opravljati, ter so se v stalni pokoj podali. Zato je dolžnost, našemu častljivemu dušnemu pastirju stoterno hvalo in za-

hvalo izreči za vse nam izkazane dobre. Želimo, da bi še potrebno zdravje jim Bog podelil in da bi v sredi nas še veliko, veliko let živeli. Še to moram naznaniti, da imamo že novega, zelo skrbljivega in prijaznega dušnega pastirja. Silno smo jih veseli, in upamo in želimo, da bi pri nas najvišjo stopinjo starosti dosegli.

Iz Hodiš. (Ogenj.) Na Plešišču v Hodiškej fari je 30. maja ob 1/2 2 popoldne zgorel muten mlin. Posestnik je bil zavarovan, najemnik pa je zgubil vse svoje imetje, tudi 300 gld. denarjev, ktere je ravno hotel v hranilnico nesti. Ravno prav je še prišel domu, da je svojo kravico rešil, vse drugo je plamen požrl. V Hodišah so pa dobri ljudje in mu bojo po svoji moči radi pomagali. Vžigalnice so v otroških rokah dokaj nevarne; starši bodite previdni!

Iz Novake na Primorskem. Pri tukajšnji cerkvi sv. Tomaža lotili smo se prav potrebnega in tudi težavnega dela. Napravili bomo namreč novo ostrežje, kar bo farmanom mnogo trudapolnega dela, kakor tudi novcev stalo, ker se bo vse gradivo, razun lesa, od drugod dovažalo. Naš častiti gospod vikar Fr. Čeru so pa vendar vrli možak, kajti komaj eno leto pri nas, so hitro pregledali vse tukajšne cerkvene potrebe in tudi gledé njih pastirovanja se jako dobro odlikujejo. Vpeljali so nam za letošnji maj „šmarnice“, česar smo že vsi željno pričakovali. Našemu pobožnemu ljudstvu ta vpeljava zelo ugaja, kar se je videlo iz tega, ker so „šmarnice“ vsak dan mnogobrojno se obiskovale. Ohrani nam Bog še mnogo let našega vrlega gospoda vikarja!

Kaj dela politika.

30 dni in 35 sej je bilo treba, da je državni zbor končal obravnavo proračuna za l. 1887. Stroškov je 537,221.892 gld., dohodkov pa 509,436.594 gld., torej pomenjuje 27,675.208 gld. — Nekteri prenapeti nemško-liberalni poslanci so napravili nemško narodno zavezo; med njimi sta dva iz Koroškega dr. Steinwender in Hock. — Češki klub se je tudi preosnoval, tako imenovanih mladočehov so štiri izključili. — Bizmark v Alzaciji in Loreni od dne do dne bolj napenja svoje nemške strune. Po novoskovanej postavi bojo občinski župani od vlade plačani in odvisni. — Novo ministerstvo v Parizu ni krop ni voda, je sestavljeno iz možakov strank. — V Švici so vpeljali postavbo, da sme raznih vsakovrstne žgane pijače prodajati le edina vlada. — V Belgiji so delavci hudo rogovilili; nad 15.000 jih je vstavilo delo. Škoda, da sedanja katoliška vlada ne prenareja dozdanjih postav, ki dovoljujejo tovarnarjem ali fabrikantom, tlačiti uboge delavce. — Bolgarsko vprašanje stoji na starem mestu. Nihče ne ve, kako se bo ta klopčič razmotal. — Rusija je izdala novo postavbo, po kateri tujci ne smejo kupiti nepremakljivih posestev zunaj mest in pristanišč. To je nemške časnike strašno razkačilo, zlasti pa jude.

Za poduk in kratek čas.

Dne 25. maja je podružnica ssv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico v dvorani katol. roko-

delskega društva obhajala svoj občni zbor za leto 1886. Sešlo se nas je 68 iz vseh slovenskih dolin. Gosp. predsednik prof. And. Einšpieler je pričujoče prav srčno pozdravil in govoril, kakor spodej berete. Gosp. tajnik Sim. Janežič poročeval je, kako je podružnica delala in gospodarila v minulemu letu. Udov je štela 8 ustanovnikov in 31 letnikov; dohodkov je imela 111 gld., stroškov pa 17 gld. 25 kr. Od ostanka se je glavnej družbi v Ljubljani poslalo 80 gld., v blagajnico pa djalo 13 gld. 75 kr. — „Per acclamationem“ se je odbor volil: And. Einšpieler za predsednika; Jan. Ure, posestnik iz Šmartna pri Celovcu, za podpredsednika; Sim. Janežič za tajnika in B. C. Rosbacher za blagajnika. Za zastopnika pri letošnji glavnej skupščini se je volil Greg. Einšpieler. Ravno ta gospod je priporočal v krepkih besedah, da bi se kmalu na Koroškem in tudi po drugih slovenskih pokrajinah ustanovile podružnice in da ne bi ostajali osamljeni le te dve sedaj že delujoči. Rekel je, da je koroškim Slovencem potreba v prvej vrsti pokazati dejanja, in ker bode ravno slovenska Koroška najbolj potrebovala podpore od družbe sv. Cirila in Metoda, da reši slovenske pokrajine povodnji nemškega „Schulvereina“, torej je dolžnost jasna, da moramo tudi mi sami skrbeti, da jo dostojno podpiramo in da se je pri vsakej priliki spominjamo, bodi si pri veselicah, v skupščinah, pri izletih, shodih in naposled tudi na smrtni postelji. — Pri tej priči dalo je več zastopnikov iz slovenskih krajev koroških besedo, da hočejo po moči skrbeti in delati na to, da se podružnice v kratkem tudi v njihovih krajih ustanové. — Govor ta bil je vsestranskim navdušenjem pozdravljen.

Po razgovoru še nekterih podružnice zadevajočih stvari, pričel se je „ofer“ in omenjati nam je v prvej vrsti onih dobrotnikov, ki so največ položili na narodni oltar, in sicer preč. gosp. Matej Šervicelj, komendator na Rebrci, 20 gld., in dr. Matej Lutman, špiritual semenišča v Celovcu, 5 gld. Gosp. prof. Hutar nabral pa je pri drugih pričujočih 22 gld. 10 kr., tako da se je samo ta večer nabralo v korist družbi skoro 50 gld.

H koncu je trikrat živahno „Živio“ zadonelo sv. Očetu papežu Leonu XIII. in našemu presvitlemu cesarju Franc-Jozefu. — Zdravice so se napivljale slovenskim poslancem v državnem zboru, ki tako možato postopajo in nas tako krepko zagovarjajo. Dalje tudi družbi ssv. Cirila in Metoda v Ljubljani, vrlim Čehom, ubogim Hrvatom in Slovkom! — Predsednik podružnice za Beljak in okolico, g. Wutti, je poročal v obširnem govoru, kako veselo in srečno dela imenovana podružnica in napil je, da složno delamo za blagor in srečo našega slovenskega naroda. Da tudi petja ni menjalo, razumi se samo ob sebi. Vrli slovenski mladenci so peli tako, da je le vse cinglalo: „Živio in slava“ jim!

Vsi navdušeni smo se ločili s trdnim zaupanjem, da bojo tudi koroškim Slovencem nastopili boljše časi!

Govor gosp. predsednika:

Srčno me veseli, da vas je toliko došlo iz raznih krajev, prav lepo vas vse pozdravljam in pravim: Imenitna je reč, zavoljo ktere smo se danes zbrali. 16. febr. 1886 smo ustanovili podružnico ssv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico,

danes pri obnem zboru bomo povedali, kaj je ta podružnica v minulem letu storila in kako se obnašala. Gosp. začasni tajnik Janežič bode sporočeval o delovanju naše podružnice v minulem letu. Jes pa že sedaj popred morem povedati, da žalibog nimamo sporočati veliko veselih in imenitnih reči. Pa saj je začetek povsod težaven in iz malega raste veliko. Pričakovali smo, da bo navstalo več podružnic, vsaj v vsakej dekaniji ena, — pa minulo je leto in imamo še le dve podružnici: Našo v Celovcu in ono na Brnci. Pa še te dve ste našim nasprotnikom hud trn v peti! Le vzemite njih časnike v roke, berite govore naših državnih poslancev in brali bote grozne reči, ktere nam Slovincem očitajo.

Teh reči, ktere nam očitajo, hočemo nektore bolj na drobno ogledati in na rešeto djati.

Nemško-liberalni časniki in tudi govorniki v deželnem in državnem zboru pravijo:

1. da mir kalimo v deželi. Nemci in Slovenci smo sosedni na Koroškem in živimo že sto in sto let v lepem miru med seboj. Sosesta svojega žali in mir kali pa le tisti, ki mu dela kako krivico. Mi Slovenci ne segamo po enej pedi nemške zemlje, mi Slovenci ne vsiljujemo svoje slovenske besede nobenej nemški šoli, nobenemu Nemcu, mi Slovenci ne maramo, kako uradniki govorijo in pišejo po nemških kancelijah, — naj imajo Nemci na svojej zemlji po šolah in kancelijah, kakor se jim zljubi. Kako, vprašam, more po tem takem kdo po resnici in pravici trditi, da mi Slovenci mir kalimo in nemir napravljamo? Mi Slovenci hočemo in tirjamo, da morajo šole in kancelije na slovenskej zemlji biti take, kakoršne mi Slovenci hočemo in kakoršne nam postave dovoljujejo. Vse drugače pa dela nemški „šulferajn“. Ta šteje na Koroškem blizo 50 podružnic. Teh je več del po slovenskih krajih, te vsiljujejo nemški jezik v slovenske šole, ponemčujejo slovenske otroke. Tako dela nemški „šulferajn“. Mi Slovenci pa nikomur krivice ne delamo, nikomur žal besedice ne dajemo, kako se nam more očitati, da mir kalimo? Menda se tu ponavlja stara znana basen: o volku in jaganju.

Očitajo nam:

2. da slovensko ljudstvo sleparimo in zapeljujemo. Kaj pa namerava podružnica naša? §. 2. naših pravil se glasi: „Družbe namen je, vsestranski podpirati slovensko šolstvo na katoliško-narodnej podlagi“. Mi smo katoličani in hočemo po tej sv. veri živeti in umreti. Otroci naši naj se podučujejo v tistem duhu in po tistej veri, kakor jih učijo stariši doma in kakor jih učijo dušni pastirji v cerkvi, zatorej hočemo katoliško šolo. — Mi smo pa tudi Slovenci in imamo svojo slovensko besedo od starodavnih časov. To besedo govorijo tudi naši otroci in jo prinesó tudi v šolo. Zatorej hočemo tudi slovensko šolo! Zdrava pamet nas uči, da se otroci kaj prida naučijo le v takih šolah, kjer se podučuje v takem jeziku, kterega zastopijo. Le v takih šolah se učijo misliti, svoje misli lepo povedati in tudi pravilno napisati. V takih šolah si nabirajo znanosti, ki jih bojo potrebovali v prihodnjem življenju. V takih šolah si tudi pridobijo veselja do branja, da ne bojo po dokončanej ljud-

skejši šoli svojih bukev vrgli v kak kotic in nikoli več ne pogledali v nje. Radi bojo slovenske bukve, ki jih zastopijo, tudi po dokončanej šoli še v roke jemali, in jih prebirali in tako lepo napredovali. Katoliško-slovenske šole hočemo, za te hočemo se potegovati in jih podpirati. Prepričani smo, da iz taciš šol dobimo verne katoličane, ki bojo zvesto služili Bogu in cesarju, ki bojo tudi v posvetnih vednostih in rečeh z drugimi narodi vred lepo napredovali in tako postali srečni časno in večno. Tudi mi se strinjamo z besedami slavnega nadškofa Antona Martina Slomškega: „Pustite Slovincem dve reči, ki ste jim dragi kakor svetle oči: sveto katoliško vero in pa besedo materno“. Ali se torej to pravi: Slovensko ljudstvo slepariti in zapeljevati? Menda le tisti, ki nasprotno dela, katoliško vero in slovensko narodnost spodkupuje in slabi, le tisti slepari slovensko ljudstvo in ga privaja ob časno in večno srečo!

Očitajo nam:

3. da hočemo nemški jezik iz naših šol čisto in popolnoma odpraviti in tako našim ljudem škodovati. To ni resnica! Berite vse naše prošnje in vse naše časnike, vsi vam povejo vse kaj drugega. Poslali smo na Dunaj državnemu zboru več ko sto prošenj. V teh prosimo 1. naj so naše ljudske šole katoliško-verne, 2. šestletne z dodano dve- ali triletno nedeljsko šolo in 3. slovenske, pa tako, da se v višem redu podučuje kot učni predmet tudi nemščina. Tudi pri tem se držimo in ravnamo po besedah knezoškofa A. M. Slomškega, ki pišejo: „Dobra je nemška beseda, dobra, in kdor se je lotiti vtegne, naj ne zamudi, pa edina pot k pravej sreči ni, kakor nekteri mislijo. Lepo Bogu služiti, očeta in mater lepo imeti, cesarju in od Boga danej gosposki pokoren biti, svoje delo dobro znati, svoje dolžnosti zvesto spolnovati, križe in težave voljno nositi, veselo živeti in srečno umreti, — ovi zlati nauki so človeku potrebnejši kot nemščina“. Teh reči se pa človek nauči v takih šolah, kakoršne mi hočemo. Mi hočemo in tirjamo, da se slovenski otroci teh potrebnih reči najprej učijo, kar se pa le v znanem matrnem jeziku zamore doseči, in potem še le naj se pridene tuji, nemški jezik. Tudi mi dobro vemo stari pregovor: „Kolikor jezikov znaš, toliko človekov veljaš.“ Zatorej ne nasprotujemo, naj se nemščina v naših šolah uči ob pravem času in v pravej meri, tako da potrebni šolski nauk škode ne trpi. Kdor o nas kaj družega med svet trosi in razširja, ta se laže in nas opravlja!

Očitajo nam:

4. da se slovenski poslanci ptujih dežel v državnem zboru vtikajo v koroške zadeve. Resnica je, da se slovenski poslanci ptujih dežel potegujejo za nas koroške Slovence. To nas srčno veseli in mi smo jim hvaležni iz celega srca. Pa mi koroški Slovenci za to nič ne moremo, da nimamo mi — tretjina prebivalcev v našej deželi! — nobenega slovenskega koroškega poslanca in zagovornika v državnem zboru. Te naše nesreče nimamo mi Slovenci, temuč vse drugi ljudje na vesti. Tudi pravice, da smejo državni poslanci ptujih dežel v državnem zboru govoriti o naših potrebah in zadevah, nismo jim dali mi, ampak svitli cesar in državna postava. Deželni poslanci imajo

pravico, govoriti in nasovete staviti za vse kraje in doline svoje dežele. Ravno tako imajo državni poslanci tudi pravico, govoriti in nasovete staviti za vse dežele cele naše države. Te pravice se Nemci že od nekdaj prav radi in pogostoma poslužujejo. Nemški poslanci iz Češkega, Moravskega, iz Dunaja se potegujejo za Nemce na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Tiroljskem, pa za Italijane v Dalmaciji in na Primorskem. Nobena živa duša jim tega ne jemlje za zlo. Vse jih le hvali in nemško-liberalni časniki v enomer, v vsakej številki povdarjajo in trdijo, naj se vsi Nemci cele Avstrije imajo, čutijo in smatrajo za eno celoto in naj delajo vsi bratovsko in složno: Eden za vse in vsi za enega. Kedar pa kak slovensk poslanec pregovori kako besedo za nas koroške Slovence — huj! to je strašen ogenj v strehi in gromoviten krik in vik po vseh časnikih, in vsi koroški poslanci so po koncu. Ali je to postavno, pravično in pošteno? Kar je Vam prav, je tudi nam ljubo, — kar imate Vi, dajte tudi nam: Enaka bremena, enake pravice!

Omenjal sem nekaj reči, ktere nam naši nasprotniki očitajo in za zlo jemljejo. Dokazal sem pa, da delamo mi vselej in povsod po postavi, da ne delamo nikomur krivice in da delamo po najboljši vesti za srečo in blagor ubogih Slovencev na Koroškem. Ti zapuščeni Slovenci so v narodnih zadevah prave reve in sirote, ter krepke pomoči in podpore sila potrebni. Zatorej delajmo, kolikor premoremo, pa delajmo vselej in povsod zmerno, mirno in postavno; naše geslo in naš klic naj bode: Vse za Boga, cesarja in domovino!

Smešničar.

Baharija. Nek doslužen vojak je v krčmi svojim prijateljem pravil vse sorte reči iz Francoske vojske. Med drugimi reči je pripovedoval, da so nekega dne on in še dva tovarša 150 Francozov na to pripravili, da so leteli. Poslušalci so debelo gledali, z glavami majali in trdili, da to ni vrjeti. Ljubi moji! Zapridušim se, da je to resnica. Lejte! bilo je tako-le: Mi tri smo začeli bežati in leteti, Francozi pa za nami.

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Na Dunaju je umrl Anton grof Goës, eden največjih posestnikov na Koroškem. Bil je nekdanji Koroški deželni poglavar. Pripeljali so ga v Žrelec, kjer je bil pokopan. — „Šmarnice“, ki so se letos prvokrat obhajale v stolneji cerkvi, bile so vsaki den prav dobro obiskane. Ob nedeljah, praznikih in poslednji večer je bila prostorna cerkev natlačena. O. Weninger pa je tudi izvrsten govornik, da jih je malo taci. Ljudje so polni hvale in zahvale! — 2. junija je bil pogreb mestnega župana. Gosp. Gabrijel vitez Jezernik je bil veliko let mestni župan in si mnogo prizadeval in trdil za povzdigo, olepšanje in blagostanje mesta Celovca. Nekdanji je bil tudi državni poslanec in v deželnem zboru je bil več let namestnik deželnega glavarja. Naj v miru počiva! Pogreb njegov je bil tako veličasten, da je

Celovec le malo videl takih pogrebov. — Binkoštno praznike smo v Celovcu imeli pevce iz Nemškega Gradca in Knittelfelda. Mesto jih je sprejelo in poslavljalo kot svetlega cesarja. Binkoštno nedeljo zvečer je bila „Liedertafel“, ki je, kakor „Celovčanka“ piše, dobila „mit dem deutschen Liede einen würdigen Abschluss“. Ponedeljek zjutraj so se pevci odpeljali po jezeru v Porače in imeli „Früh-schoppen“. Vpili, peli in juckali so, da se je vse treslo. Kaj so si verni in pobožni slovenski kmečki prebivalci neki mislili, ako gospôda svete božje praznike tako čudno praznuje in posvečuje? — Celovski „nemški šulferajn“ je imel svoj občni zbor. Prišlo je le 41 ljudi. V odbor so zvoljeni skoraj sami Nekorošci in ravno tako skoraj sami Nekorošci pojdejo na Dunaj k občnemu zboru nemškega šulferajna. — Naše kmetiško društvo je ministerstvu odposlalo prošnjo, naj se prekliče prepoved, izvoževati konje. — Časnika „Fr. Stimmen“ v št. 42 in „Deutsche Allg. Zeitung“ v št. 43 na prvi strani hvalita in v nebesa povzdigujeta, da so o binkoštnih nemški pevci iz Gradca in Knittelfelda prišli v Celovec. Na tretji strani pa surovo udrihata po Slovenceh, ki mislijo priti k shodu podružnice ssv. Cirila in Metoda v Blače. „Fr. St.“ imenujejo ta shod „Slovenisches Pfings-Haberfeld-treiben“, „D. Allg. Ztg.“ pa pravi to je „ein Stelldichein unserer krainischen Wühler mit ihrem auf-gehetzten theils denkunfähigen theils denkfaulen Anhang“. Kdo žali in hujska? — 20. maja se je v Belaci mlad poštni uradnik A. F. ustrelil. Zapustil je vdovo in dva otročiča. — V obrtniške dvorani v Celovcu je ravnokar razstavljenih osem olepšav za gotiške oltarje. Nekaj teh oprav pride v cerkev sv. Janeza v Višprijah, nekaj pa v Šmartin na Zilskeji Bistrici. Izdelal in razstavil jih je znani sloveči in zanesljivi mojster gosp. Tomaž Waldner v Vratnej vasi, pošta Jenik v Zilskeji dolini. Kdor ima priložnost, naj te res čedne in lične oprave ogleda in če kaj cerkvenih oprav potrebuje, naj si jih naroči pri imenovanem gospodu! — 31. maja — torek proti večeru — je strašno hudourje razsajalo po Podjunskeji dolini. Najbolj zadete so vasi Rikarjaves, Proboj, Goriče, Jeriže in Žitaraves. Po njivah in travnikih je vse pobilo, tudi drevje je močno oškodovano, toča, debela ko golobja jajca, je padala več ko četrt ure. Pomagajte!

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Č. g. Lubej Jan. je dobil župnijo Šent-Tomaž pri Cilenbergu. Č. g. Atzlhuber Herman je postavljen za provizorja v Milstatu. — Farni izpit sta napravila čč. gg. Kindelman Franc in Krajner Jernej. — Umrli so čč. gg. Sevsak Vinko, provizor; Dörner Mat., nadžupnik, in Hutar Jan. sen., župnik. R. I. P.!

Družba sv. Mohora.

Z radostjo zamoremo našim častitim bralcem naznaniti, da je družba sv. Mohora tudi letos storila močen korak naprej. Zopet je število njenih udov lepo poskočilo. Po današnjem sklepu po škofijah šteje:

Goriška	4.841	udov
Krška	3.129	"
Lavantinska	10.549	"
Ljubljanska	13.438	"
Tržaška	1.870	"
Sekovska	243	"
Zagrebska	260	"
Senjska	121	"
Poreška	58	"
Somboteljska na Ogerskem	203	"
Videmska na Laškem . .	132	"
Po raznih krajih	54	"
Amerika	63	"
vкуп		34.961 udov

letnih in dosmrtnih.

Lani je družba štela 31.687 udov; po tem takem se je število tekoče leto pomnožilo za 3254 družnikov. Ker pa vsako leto od starih družnikov okoli 3000 pomrje in izstopi, oglasilo se je letos še čez 6000 novih udov. Novih dosmrtnih udov je pristopilo 24, ki so 353 gld. v „Matico“ vplačali. Neki neimenovan ud v Trstu je „Matici“ daroval 2 gld., katero darilo se ponavlja že več let.

V založbi družbine tiskarne ste nedavno izšle dve knjigi, na novo natisnjeni, namreč:

Anton Lesar: „Zgodbe katoliške cerkve“, III. popravljen natis, velja 40 kr., potem

And. Komel pl. Sočeban: Kurzgefasste praktische Grammatik der slovenischen Sprache, mit slovenisch-deutschem und deutsch-slovenischem Wörterverzeichnis. II. verbesserte und vermehrte Auflage. Ta knjiga, ki velja 1 gld. 30 kr., je posebno namenjena za vojake in vojaške šole, v katerih se podučuje slovenski jezik. Vojaško c. k. ministerstvo jo je odobrilo z odlokom 27. maja 1887, oddelek 6, št. 1359, do č. g. pisatelja. — Pri tej priložnosti moramo omeniti, da knjige, ki jih založi tiskarna, se Mohorjevim družnikom ne morejo prodati za polovico cene, kakor se to zgodi z družbinimi knjigami, ampak po navadnej ceni, kakor po knjigarnah.

Loterijske srečke

od 4. junija.

Linc	65	84	50	33	61
Trst	75	6	72	90	38

Oglasila.

Prava avstrijska, tiroljska in ogerska naravna vina iz grajščinskih hramov v sodih po najmanj 56 litrov, kakor tudi bogata zaloga raznovrstnega sladkorja, sirove in parnožgane kave, riža, cikorie, olja, moke, masti, slanine in vsega drugega špecijskega blaga priporoča po najnižji ceni

A. Prosen,

špecijska trgovina, Kaserngasse št. 24.

Kmetija, ki ima precej njiv, travnikov, sadja in gojzda, vodo pred hišo in dobro popravljeno pohištvo, se proda prostovoljno pod ugodnimi pogoji. Več pove posestnik Žmavcar na Rutah pri Medgorjah, pošta Grabštajn.

Dva šivalska stroja sta prav dober kup na prodaj. Eden se goni z roko, drugi pa z ного. Več pove Mohor Fale v Brezi; pošta Kriva Vrba (Krumpendorf.)

Posestvo v Belovčah p. d. pri „Podu“, ki ima: 5 oralov in 270⁰ travnikov, 35 oralov in 1064⁰ gozda, 2 orala in 115⁰ paše, 24 oralov in 24⁰ njiv, 784⁰ vrta in 297⁰ stavbenega prostora. Vsega vkup 67 oral in 955⁰ zemlje, kakor posestni list priča, se prostovoljno proda za 6000 gld. Pohištvo je zidano in obokano ter stoji blizu ceste pri Dobrlivesi. Zemljišče je dobro obdelano in leži, kakor gozd, blizu pohištva, okoli katerega veliko in vsakterega sadja stoji. Več pove posestnik Jože Robat v Belovčah, pošta Dobrlaves (Eberndorf.)

Franc Sadnikar,
trgovec z železjem v Celovcu
(Burggasse 6) nasproti Hôtel Moserja

priporoča po najnižjih cenah grobne križe, trpežno pozlačene v raznih velikostih. Raznovrstno železo, šinje, kovane za kola, podvozi, puše za kola, žlajfe, cikle, sploh železo razne debelosti in širokosti za vsako potrebo. Lopate, krampe, motike, sekire, capine. Žage z najboljšega jekla. Pile za žage, razna orodja za hišo in rokodelce. Kovanja za okna in vrata. Kovane in čevčnaste žeblice. Raznovrstna kuhinjska posoda z vlitiga in kovanega železa. Strelavode (Blitzableiter) v ognju pozlačene. K seči (košnji) in žetvi opozarjam posebno na sloveče bistriške kose, srpe in prave Bergamaške kamene.

Srčno pozdravlja moje čestite prijatelje po deželi, se njim najtoplejše zahvaljujem za meni do sedaj izkazano zaupanje ter se ob enem priporočam, da me tudi nadalje z svojim cenjenim obiskom počastiti izvolijo.

S posebnim spoštovanjem

Franc Sadnikar.

Vsem čebelarjem,

kateri potrebujejo hrano za svojo žival, ponudim resnično zanesljivega medu (pitance) kilo po 50 kr. ali star funt po 29 kr. Za poskušnjo zamorem poslati v kositarski posodi najmanj 6 kil. Cele škafe zamorem po 22 kr. stari funt — proti poštnemu povzetju — poslati.

Peter Pavlin,

posestnik v Ljubljani, pred Konjišnico št. 7.

„Ljubljanski Zvon.“

Stoji celo leto gld. 4.60, pol leta 2.30, četrt leta 1.55.